

Artskyddsutredning

Ribban, Nyköpings kommun
2024-09-27

Ändringsförteckning

Ver	Datum	Ändringsbeskrivning	Granskad	Godkänd av
1.1	2024-09-13		Karl Ingvarson	Karl Ingvarson
1.2	2024-09-16	Ändringar av juridiska aspekter och förtydligande kring bedömningar	Hanna Nyqvist	Karl Ingvarson
1.3	2024-09-19	Upprättning granskning nr 2	Hanna Nyqvist	Karl Ingvarson
1.4	2024-09-27	Upprättning efter extern granskning		Karl Ingvarson

Sweco Sverige AB
 Uppdrag
 Uppdragsnummer
 Kund
 Upprättad av
 Datum
 Dokumentreferens

RegNo 556767-9849
 Ribban Nyköping Artskydd
 30077200
 Svefa Aktiebolag
 Sara Hedström, Karl Ingvarson
 2024-09-27
 Artskyddsutredning Ribban 7_Leverans_efter granskning kund

Sammanfattning

Artskyddsutredningen är framtagen av Sweco på uppdrag av Svefa, som prövar planläggning av bostäder inom kvarter Ribban 7 i Nyköpings kommun. För att kartlägga naturmiljön inom verksamhetsområdet har det under 2022 utförts en naturvärdesinventering samt fördjupade artinventeringar gällande fåglar och fladdermöss.

Fågelinventeringen utfördes som en förenklad revirkartering. Fladdermusinventering utfördes med så kallade autoboxar samt genom eftersök av fladdermuskolonier.

Totalt har tre naturvärdesobjekt avgränsats inom planområdet. Samtliga objekt tillhör naturvärdesklass 4 – objekt med *visst naturvärde*, se Figur 2

Vid fladdermusinventeringen påträffades dvärgpipistrell (LC - Livskraftig) samt nordfladdermus (NT- Nära hotad) och större brunfladdermus (LC). Samtliga noterade arter är relativt vanliga i Sverige med stor utbredning i landet. Även nordfladdermus som är klassad som NT (nära hotad) enligt Rödlistan är relativt vanlig, den har minskat från en stor population men har kvar en relativt stor utbredning i landet. Ingen fladdermusaktivitet som kunde indikera kolonier noterades i området. Inga hålträd som kan vara potentiella bo eller viloplatser påträffades inom planområdet. Däremot noterades enstaka fladdermöss födosöka i inventeringsområdet.

Sammantaget noterades åtta fågelarter inom planområdet som bedöms vara skyddsvärda arter, eftersom de antingen är upptagna i rödlistan, fågeldirektivets bilaga 1 eller med minskande populationstrend. Dessa är grönfink, björktrast, vitkindad gås, fiskmås, skrattmås, stare, strandskata och gråkråka. Av dessa bedöms tre arter hävda revir genom trolig/möjlig häckning.

Swecos bedömning av eventuell påverkan på fladdermöss och fåglar är att projektet är förenlig med Artskyddsförordningen till följd av att det är ett mindre område som tas i anspråk och att detta endast utgör en mycket liten del av ett större födosökningsområde för de olika fladdermusarterna samt att det för fåglar finns liknande livsmiljöer och häckningsbiotoper i närheten.

Innehållsförteckning

	Sammanfattning	3
1	Inledning	5
	1.1 Bakgrund och syfte	5
	1.2 Områdesbeskrivning	5
2	Artskyddsförordningen	7
	2.1 4 § artskyddsförordningen (fåglar)	8
	2.2 4a § artskyddsförordningen (Fladdermöss och andra djur än fåglar)	8
3	Metod.....	8
	3.1 Avgränsningar	8
	3.2 Bedömning av påverkan och konsekvenser	9
	3.3 Om rödlistning	9
	3.4 Kontinuerlig ekologisk funktion	9
	3.5 Fågelinventering.....	10
	3.6 Fladdermusinventering.....	10
4	Förekomst.....	11
	4.1 Fåglar	11
	4.2 Fladdermöss	14
	4.2.1 Resultat autoboxinventering och manuell inventering	14
5	Påverkan	15
6	Påverkan på fåglar och fladdermöss	16
	6.1 Bedömning av påverkan på fåglar	16
	6.1.1 Grönfink	16
	6.1.2 Björktrast.....	17
	6.1.3 Vitkindad gås	17
	6.1.4 Fiskmås.....	18
	6.1.5 Skrattnås.....	18
	6.1.6 Stare	18
	6.1.7 Strandskata.....	19
	6.1.8 Gråkråka	19
	6.1.9 Svart rödstjärt	19
	6.1.10 Risk för förbud enligt 4§ 1–2 pp. samt 4 p.....	19
	6.2 Bedömning av påverkan på fladdermöss.....	20
	6.2.1 Dvärgpipistrell	20
	6.2.2 Nordfladdermus	20
	6.2.3 Större brunfladdermus	21
7	Skyddsåtgärder	21
8	Samlad bedömning.....	21
9	Referenser.....	23

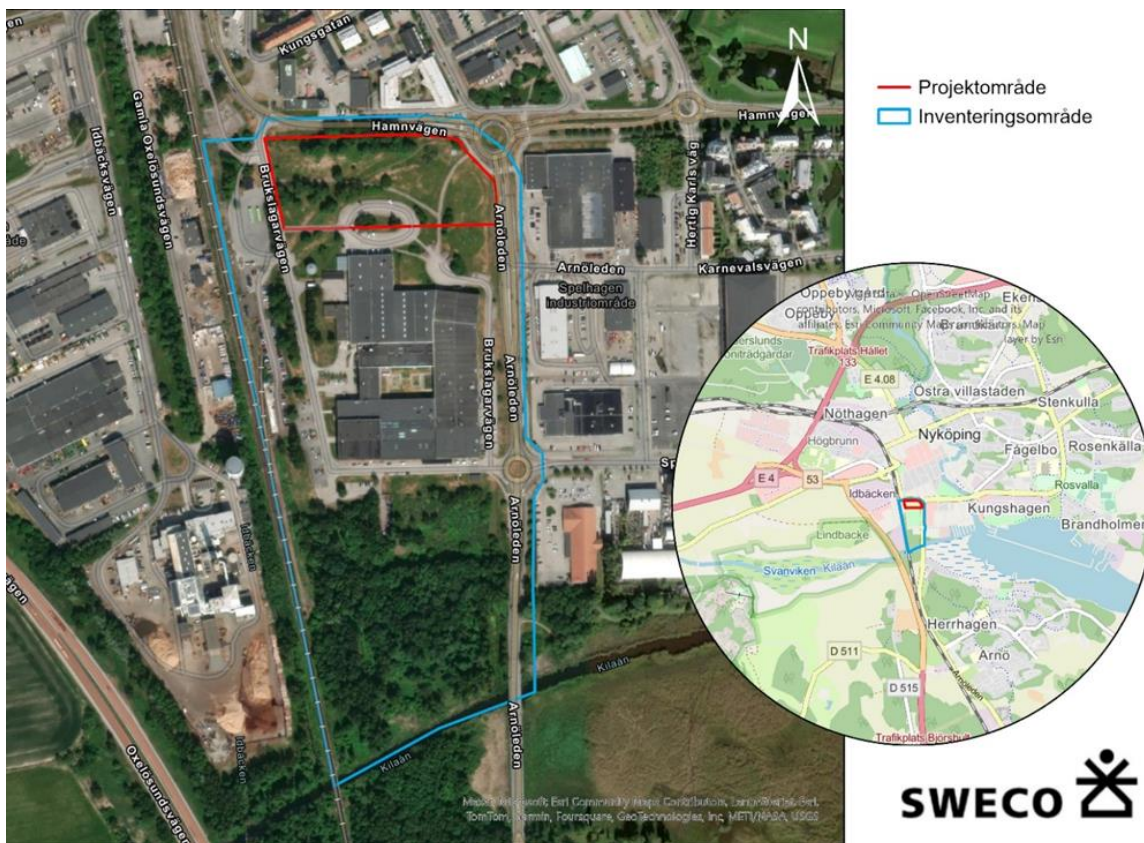
1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Den här artskyddsutredningen är framtagen av Sweco på uppdrag av Svefa, som prövar planläggning av bostäder inom kvarter Ribban 7 i Nyköpings kommun.

För att kartlägga naturmiljön inom planområdet har det under 2022 utförts en naturvärdesinventering enligt svensk standard (NVI SS199000:2014) samt fördjupade artinventeringar gällande fåglar och fladdermöss. Mot bakgrund av dessa tidigare utredningar och inventeringar tas nu en artskyddsutredning fram inom ramen för projektet.

Syftet med artskyddsutredningen är att bedöma hur exploateringen påverkar de förekommande arternas möjligheter att fortleva i området. En bedömning görs huruvida genomförandet av planen skulle kunna utlösa förbud enligt artskyddsförordningen.

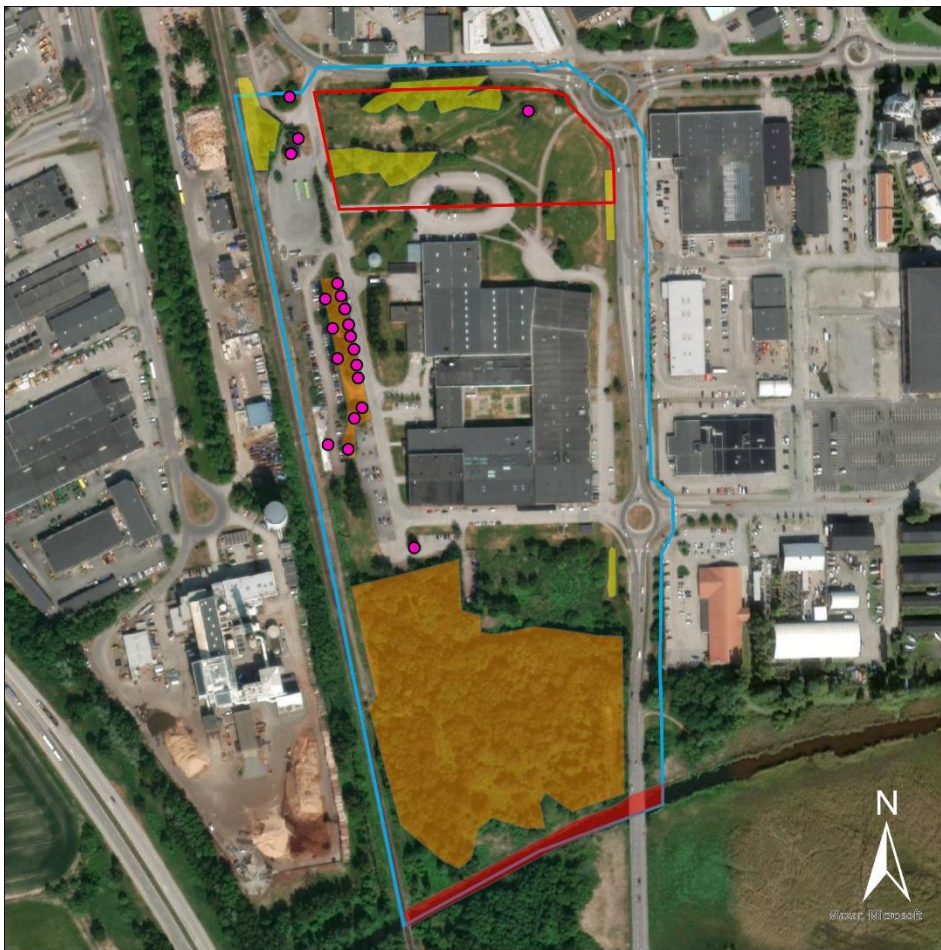
Figur 1. Projektområdet (röd linje) vilket motsvarar det nya planområdet avgränsas i norr och öster av Hamnvägen respektive Arnöleden. I väster avgränsas området av Brukslagarvägen. Inventeringsområdet för fågel- och fladdermusinventeringarna innefattar en större areal (blå linje).

1.2 Områdesbeskrivning

Planområdet omfattar cirka 1,9 hektar mark och är beläget på fastigheten Ribban 7 i Spelhagen, Nyköping. Lokaliseringen framgår av Figur 1.

Planområdet avgränsas i norr av Hamnvägen, i öster av Arnöleden och i väster av Brukslagarvägen. Söder om området ligger en stor byggnad som inrymmer flera olika verksamheter. I anslutning till byggnaden finns asfaltsvägar och parkeringar kopplade till de olika verksamheterna i byggnaden. Projektområdet utgörs idag av en parkliknande miljö med trädgångar och solitära träd, omgivna av relativt stora gräsmattor. Här finns gång och cykelstråk och ytterligare en bilparkering. Trädgångarna är vildvuxna och har ett varierat trädskikt med flera träd och olika arter av buskar. Enstaka äldre solitära träd förekommer, vilka utgörs av arterna pil, sälg, gråal och lind. Vid naturvärdesinventeringen påträffades inga hålträd inom projektområdet. I projektområdet finns även ett flertal buskmiljöer bestående av flera arter, däribland yngre skogsalm (Akut hotad -CR). Det förekommer även nyplanteringar av alléträd med fem plus två träd i rad.

Inventeringsområdet (från 2022) har däremot en större area, om cirka 15,7 hektar, då inventeringen gjordes innan detaljplaneområdet hade avgränsats. I Figur 1 syns både planområdet (röd linje, kallas projektområde i kartan) och inventeringsområdet (blå linje). Inom inventeringsområdet genomfördes en fågelinventering, en fladdermusinventering och en naturvärdesinventering för att få ett kunskapsunderlag kring områdets naturvärden och underlag för eventuella artskyddsutredningar. I den del av inventeringsområdet som ligger utanför planområdet har naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 3 – Påtagligt naturvärde identifierats samt alléer som omfattas av det generella biotopskyddet noterats, se Figur 2. Dessa redovisas mer detaljerat i underlagsrapporten Naturvärdesinventering Ribban 7.

- Projektområde
- Inventeringsområde
- Värdefulla träd
- Högt naturvärde
- Påtagligt naturvärde
- Visst naturvärde

Figur 2 Inom projektområdet har tre naturvärdesobjekt med visst naturvärde identifierats. Utanför projektområdet, men inom inventeringsområdet, visas naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde och högt naturvärde. Det värdefulla trädet som finns inom planområdet är numera avverkat.

2 Artskyddsförordningen

Skyddet av arter regleras av artskyddsförordningen (2007:845), som är kopplad till 8 kapitlet miljöbalkens bestämmelser om skydd för biologisk mångfald. Artskyddsförordningen är även en precisering av 2 kapitlet miljöbalken. Samtliga arter som är listade i förordningens bilagor är skyddade. Olika arter är skyddade på olika sätt och skyddet har därför delats in i olika paragrafer.

Från 1 oktober 2022 finns en ny lydelse i artskyddsförordningen (2007:845) vilken innebär att förbudsbestämmelserna för fridlysning av fåglar regleras separat i 4 §. För fridlysning av övriga djurarter har paragrafen fått en ny beteckning, 4a §.

I den här artskyddsutredningen bedöms fåglar mot 4 § punkt 1, 2 och 4 och fladdermöss mot 4a §, punkt 1, 2 och 4.

2.1 4 § artskyddsförordningen (fåglar)

För vilda fåglar är det förbjudet att enligt 4 § artskyddsförordningen:

1. Avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att:
  - a. bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
  - b. återupprätta populationen till den nivån.

2.2 4a § artskyddsförordningen (Fladdermöss och andra djur än fåglar)

Enligt artskyddsförordningen 4a § är det förbjudet att, i fråga om sådana vilt levande djurarter som har markerats med N eller n i bilaga 1,

1. avsiktligt fånga eller döda djur,
2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder,
3. avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och
4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Förbudet gäller alla levnadsstadiet hos djuren.

3 Metod

3.1 Avgränsningar

De arter som behandlas i denna utredning är de som identifierats i samband med naturvärdesinventering samt fladdermusinventeringen och fågelinventeringen. Även fynd från artportalen har beaktats.

De fågelarter som berörs av utredningen finns upptagna i artlistan i artskyddsförordningens bilaga 1 och eller är rödlistade. (Naturvårdsverket, 2009)

I enlighet med förändringen i artskyddsförordningens 4 § från den 1 oktober 2022 bedöms alla arter av fåglar vara juridiskt relevanta. Det gäller dock inte arter där det är uppenbart att tänkbara störningar av den planerade verksamheten saknar betydelse för att bibehålla eller återupprätta populationen på en tillfredsställande nivå.

Med tanke på planområdets storlek och de planerade bostädernas tänkbara risker för störningar är det osannolikt att fågelarter med livskraftiga populationer på nationell nivå påverkas på ett betydande sätt. Därmed bedöms fåglar som är med på den svenska rödlistan vara juridiskt relevanta för utredningen medan andra fågelarter avgränsas bort.

Bland observerade arter av de juridiskt relevanta fåglarna har förbiflygande fåglar och tillfälliga fågelobservationer valts bort.

Fågelarter för vilka området har en stor betydelse som livsmiljö genom att den erbjuder viktiga ekologiska funktioner som äldre träd, hålträd och insektsrika miljöer under häcknings- och uppfödningstid bedöms relevanta för vidare utredning medan arter som endast nyttjar området tillfälligt avgränsas bort.

I avsnitt 6.1 Bedömning av påverkan på fåglar har ett urval av fåglar gjorts till sådana där förbud riskerar att utlösas. För en fullständig redovisning av fågelförekomster hänvisas till inventeringsrapporten.

Vad gäller fladdermöss som omfattas av 4a § redovisas samtliga artförekomster, även de arter vars populationer bedöms vara livskraftiga på nationell nivå.

3.2 Bedömning av påverkan och konsekvenser

Artskyddsutredningens underlag utgörs av både en skrivbordsstudie och fältinventeringar av fåglar och fladdermöss. Information om arters hotstatus är hämtat från den svenska rödlistan (SLU Artdatabanken, 2020). Uppgifter om artförekomst har hämtats ur Artdatabankens databaser (öppna data), för tidsperioden 2000 – 2024-09-17. Underlaget har sammanställts för varje art, vilket har legat till grund för bedömningarna.

3.3 Om rödlistning

Rödlistning är ett system som utvecklats av Internationella naturvårdsunionen (IUCN) för att utvärdera tillståndet för arter i naturen. Rödlistan är en prognos över risken för enskilda arter att försvinna från olika länder. I kategoriseringen ingår inga värderingar av hur angeläget det är att bevara eller göra insatser för en viss art, utan analyserna syftar till att kvantifiera utdöenderisken. Rödlistan är till hjälp för att identifiera vilka arter, och utifrån arternas ekologi vilka miljöer, som behöver åtgärder för att arternas tillstånd skall förbättras.

Klassificering av hotstatus går från livskraftig (LC) – nära hotad (NT) – sårbar (VU) – starkt hotad (EN) – akut hotad (CR) till nationellt utdöd (NE), där arter som tillhör någon kategori utom kategorin LC benämns rödlistade. Alla arter som förts till någon av kategorierna VU, EN, CR bedöms vara hotade. En art som inte är rödlistad har inte nödvändigtvis en gynnsam bevarandestatus beroende på att det delvis handlar om olika utgångspunkter. Rödlistningen handlar om hur stor risken är för en arts utdöende i Sverige, medan bedömning om en art har en gynnsam bevarandestatus handlar om ifall kraven för att en art ska ha en långsiktigt god status uppfylls. För bedömningarna används 2020 års rödlista (SLU Artdatabanken, 2020).

3.4 Kontinuerlig ekologisk funktion

Kontinuerlig ekologisk funktion (KEF) beskriver vilken ekologisk funktion en livsmiljö normalt tillhandahåller åt en art, till exempel som skydd eller födosöksmiljö (Naturvårdsverket, 2009). För att bevara en livsmiljös KEF innebär att en livsmiljö inte får påverkas av mänskliga aktiviteter på ett sådant sätt att dess arter påverkas till den grad att de inte längre kan leva på platsen. Med det avses att ett ingrepp inte får vara så omfattande att ett område tappar de egenskaper som gör det betydelsefullt för aktuell art.

Med område menas i det här fallet inte bara det område där en åtgärd planeras, utan det som en population av en art behöver för att det lokala bevarandetillståndet inte ska påverkas negativt. För att bedöma om den

kontinuerliga ekologiska funktionen påverkas behöver även kvaliteterna i det omgivande landskapet bedömas och det utifrån den aktuella artens behov.

3.5 Fågelinventering

Inventeringen av fåglar genomfördes inom det inventeringsområdet som syns i Figur 3. Inventeringen är baserad på metoden med *förenklad revirkartering* utarbetad av Naturvårdsverket. Syftet med denna metod är att bestämma antal bofasta eller häckande fågelpar inom ett definierat område. Vid inventeringen genomströvas varje del långsamt så att ingen del hamnar utanför inventerarens observationsradie (50–100 meter i öppna marker), samtidigt som alla hörda och sedda fåglar antecknas med notis om häckningskriterium enligt bilaga 2. Samtliga besök gjordes vid gynnsamt väder, det vill säga under inte allt för regniga, blåsiga eller kyliga förhållanden. Fågelinventeringen under 2022 genomfördes under följande datum 24 april, 5 maj, 5 juni och 12 juni, mellan tiderna 04:30-09:00. Efter inventeringen sammanställs slutligen observationer för varje tillfälle till en samlad bedömning om respektive arts häckningsstatus i området, antal par och revirfördelning. I denna inventering har särskilt fokus lagts på att inventera så kallade skyddsvärda fågelarter. Det gäller närmare bestämt arter som är upptagna på svenska rödlistan, EU:s fågeldirektivs bilaga 1 och som minskat med mer än 50 procent under perioden 1975–2005.

Samtliga sedda och eller hörda fåglar noterades. Detta innebär att arter som genom antingen sång eller uppträdande bedöms och klassas som säker häckning, trolig häckning eller möjlig häckning. Arter som endast flyger förbi i luften, bara är där tillfälligt eller bara passerar noterades men hanteras inom denna sammanställning. Utöver detta noteras även arter som nyttjar någon del av området som födosökningslokal men som inte nödvändigtvis häckar inom området.

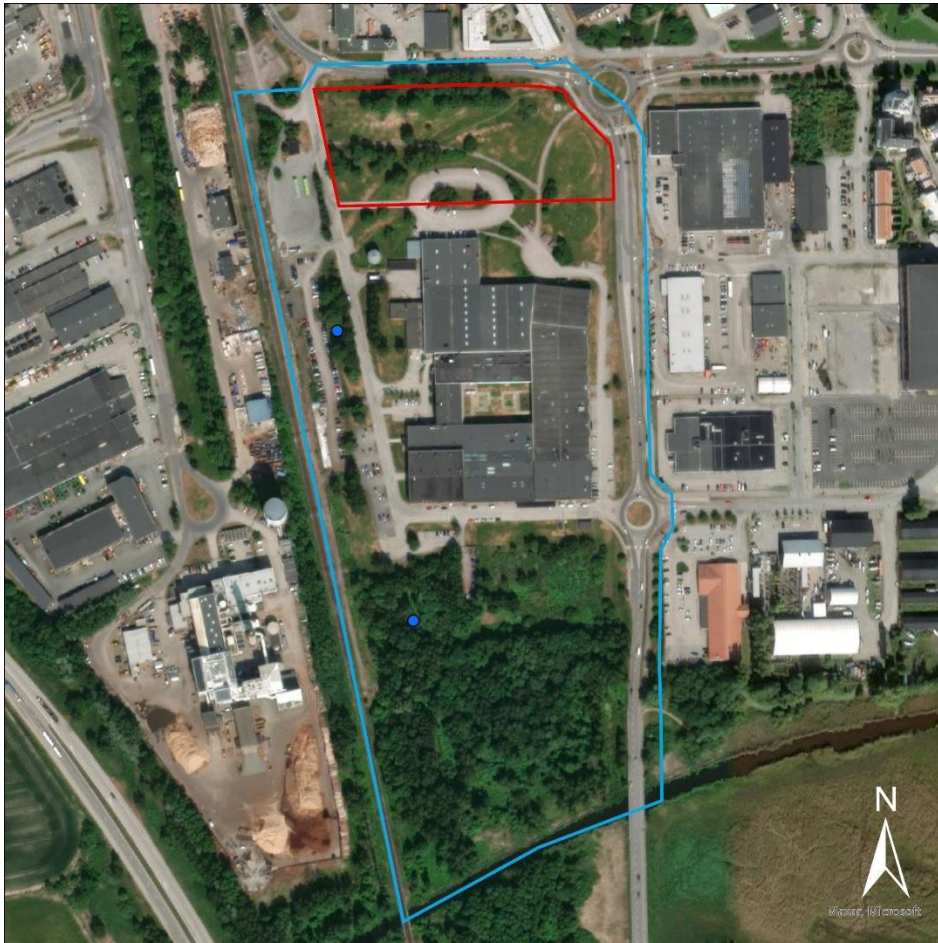
Alla fåglar är fridlysta enligt 4 § Artskyddsförordningen men vissa arter har ett starkare skydd som kan behöva hanteras i ett senare skede. Vissa arter ingår i olika listor som till exempel naturvårdslistor där deras förekomst kan indikera av specifik miljö eller en miljö med andra höga naturvärden.

3.6 Fladdermusinventering

Inventeringsområdet besöktes vid ett tillfälle av Johan Eklöf från Nattbakka natur (2022-04-01), då områdets karaktär bedömdes utifrån potential för fladdermöss samt möjliga placeringar av autoboxar. Utöver detta gjordes en genomgång av tidigare fynd av fladdermöss som är inrapporterade till Artportalen. Två autoboxar sattes ut vid två olika tillfällen i början på juli. Autoboxarna sattes utanför nuvarande planområde men inom det tidigare inventeringsområdet, se Figur 3. En kompletterande manuell inventering utfördes och eftersök av kolonier gjordes två kvällar under första veckan i juli 2022.

Autoboxarna placerades på de platser som Nattbakka natur rekommenderade. En i lindallén med de stora lindarna med hål i och en i lövskogen i söder. Detta är områden där det är mest troligt att fladdermössen uppehåller sig och eventuella boplatser kan finnas. Området inom planområdet valdes bort p.g.a. att vägen och ljuslyktor som störning ger att det är extremt låg sannolikhet att någon fladdermusart ska ha en koloni där. Autoboxarna spelade in ljud från 21:30 till 05:00. Vid denna inventering användes även en handenhet för att påvisa förekomst av arter när det blev mörkare och svårare att rent okulärt

observera fladdermössen. I det berörda planområdet sågs fladdermössen födosöka vid ett antal tillfällen under natten. Större brunfladdermus sågs endast passera förbi området. Enstaka individer (1–2 st) av de övriga två arterna uppehöll sig inom planområdet för födosökning under en kortare stund på natten

- Projektområde
- Inventeringsområde
- Fladdermus autobox-placering

Figur 3 Placering av autoboxar, i förhållande till inventeringsområde och det nya projektområdet vilket motsvarar det nya planområdet.

4 Förekomst

4.1 Fåglar

Sammantaget noterades åtta fågelarter inom planområdet som bedöms vara skyddsvärda arter, eftersom de antingen är upptagna i rödlistan, fågeldirektivets bilaga 1 eller med minskande populationstrend. Av dessa bedöms två arter hävda revir genom trolig/möjlig häckning.

Vid inventeringen eller via artportalen påträffades inga riktigt sällsynta arter. Samtidigt utgör planområdet en del i ett sammanhängande grönt stråk som binder ihop Nyköpings tätort med omgivande kulturlandskap. De öppna gräsmattorna nyttjas som födosökningsplatser för arter som föredrar denna miljö, exempelvis strandskata, vitkindad gås, skrattnås, stare med flera. Här finns varierande grönytor, buskar, skogsdungar, parkmiljöer. De är relativt stor variation av biotoper på liten yta vilket är gynnsamt för den biologiska mångfalden och därmed även för fågellivet. Träd och buskmiljöerna inom planområdet är till viss del mindre intensivt skötta vilket leder till att de är mer varierade med flera skikt av träd och buskar vilket ger flera olika livsmiljöer för olika artgrupper.

Inventeringsområdets olika naturmiljöer kan som helhet betraktas som relativt artrika miljöer för att vara stadsnära. Även om inga riktigt sällsynta arter påträffades så förekommer det många individer av de vanliga arterna, alltså arter som inte är med på rödlistan. Detta tyder på att det finns skydd och mat för respektive art inom tillräcklig närhet från boplatsen. Inventeringsområdet, med sin variation, är gynnsamt för det lokala fågellivet. Här finns varierande grönytor, buskar, skogsdungar och parkmiljö.

Resultatet av utsökning från artportalen och Swecos inventering visar på få ovanliga arter, eller rödlistade arter vilket också hänger ihop med den stadsnära läget med relativt mycket störning och att förekommande livsmiljöer och biotoper är inte så stora i sin utbredning inom planområdet.

Arter som är rödlistade och som förekommer som troliga och eller konstaterade häckfåglar inom området är följande, se figur 4:

- Grönfink
EN-starkt hotad
En sjungande individ inom planområdet.
- Björktrast
NT-Nära hotad, Fågeldirektivet bilaga 2
Födosöker inom planområdet på de öppna gräsmattorna.

Arter som är rödlistade som verkar använda området som födosökningsmiljö men som nyttjar ett större landskap med olika biotoper under sin livstid, se figur 4.

- Vitkindad gås
LC - livskraftig, Fågeldirektivet bilaga 1 Födosöker sporadiskt under maj och juni på de öppna gräsmarkerna inom planområdet och utanför planområdet.
- Fiskmås
NT- nära hotad, Fågeldirektivet bilaga 2
Häcker sannolikt med ett par på tegelbyggnaden ut mot vägen i öster, inom inventeringsområdet men utanför planområdet.
- Skrattnås
NT – nära hotad
Födosöker i flock på cirka 10–20 individer vid vissa tillfällen på gräsmarkerna inom planområdet och utanför.
- Stare
VU - sårbar, Fågeldirektivet bilaga 2
Konstaterad häckning utanför planområdet med minst tre revir. Ett i lindallén västra delen av inventeringsområdet och två i lövskogen i

södra delen av inventeringsområdet i en asphögstubbe. Flera vuxna och ungfåglar födosöker inom planområdet under maj och juni. Stundtals ses större flockar med cirka 14 till 20 individer (vuxna med årsungar) födosökande på gräsmattorna i planområdet.

- Strandskata
NT - nära hotad, Fågeldirektivet bilaga 2
Nyttjar gräsmarkerna för födosök, har antagligen sitt bo i närheten men utanför planområdet.
- Kråka
NT – nära hotad
Nyttjar gräsmarkerna för födosök.

▭ Projektområde   ● Artfynd inventering
▭ Inventeringsområde

Figur 4. Arter som påträffats vid inventeringen och avgränsning av det föreslagna planområdet med röd linje och de arter som påträffats inom planområdet som omfattas av denna artskyddsutredning.

Följande arter har påträffats med häckningskriterier under våren och försommarens inventering. Dessa arter är i de flesta fall vanliga arter som finns spridda i stadsmiljöer men är samtidigt en del av vardagsmångfalden i stadsmiljön. De behandlas inte vidare i denna artskyddsutredning.

- Talgoxe (flera revir)
- Blåmes (flera revir)

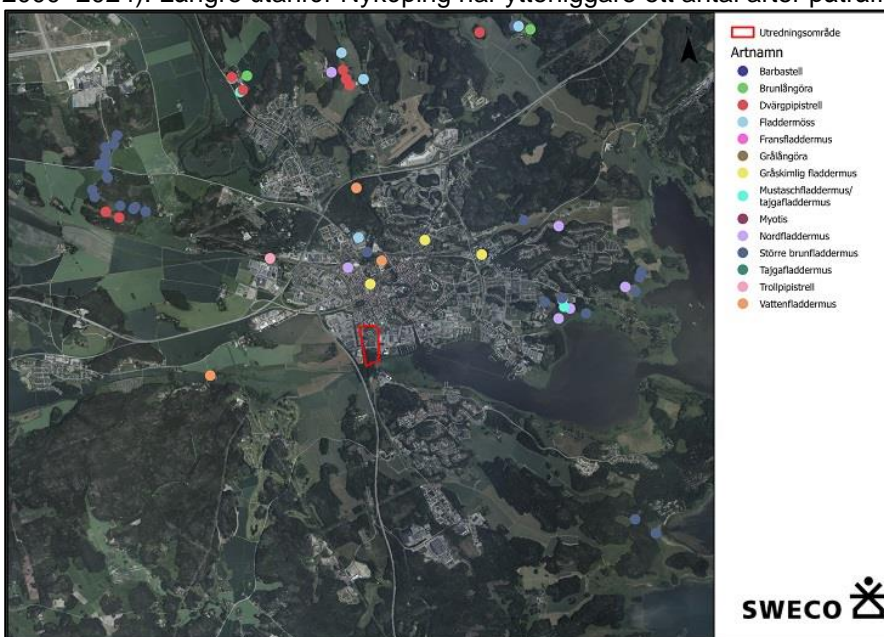
- Bofink
- Rödhake
- Koltrast
- Sädesärla
- Näktergal
- Lövsångare
- Pilfink (en miljö med flera individer vid DAHLS utgång i närliggande buskar, i den norra delen av byggnaden)

Övriga arter som rastar eller uppträder regelbundet inom planområdet

- Kaja
- Skata

4.2 Fladdermöss

Inga tidigare fladdermusinventeringar har utförts inom själva planområdet. Inom två kilometer (bland annat längs Nyköpingsån, runt järnvägsstation och längs Kilaån) har sex olika arter identifierats: större brunfladdermus, gråskimlig fladdermus, nordfladdermus (NT-nära hotad), dvärgpipistrell, trollpipistrell och vattenfladdermus (Artdatabankens databaser, öppna data), för tidsperioden 2000–2024). Längre utanför Nyköping har ytterligare ett antal arter påträffats.

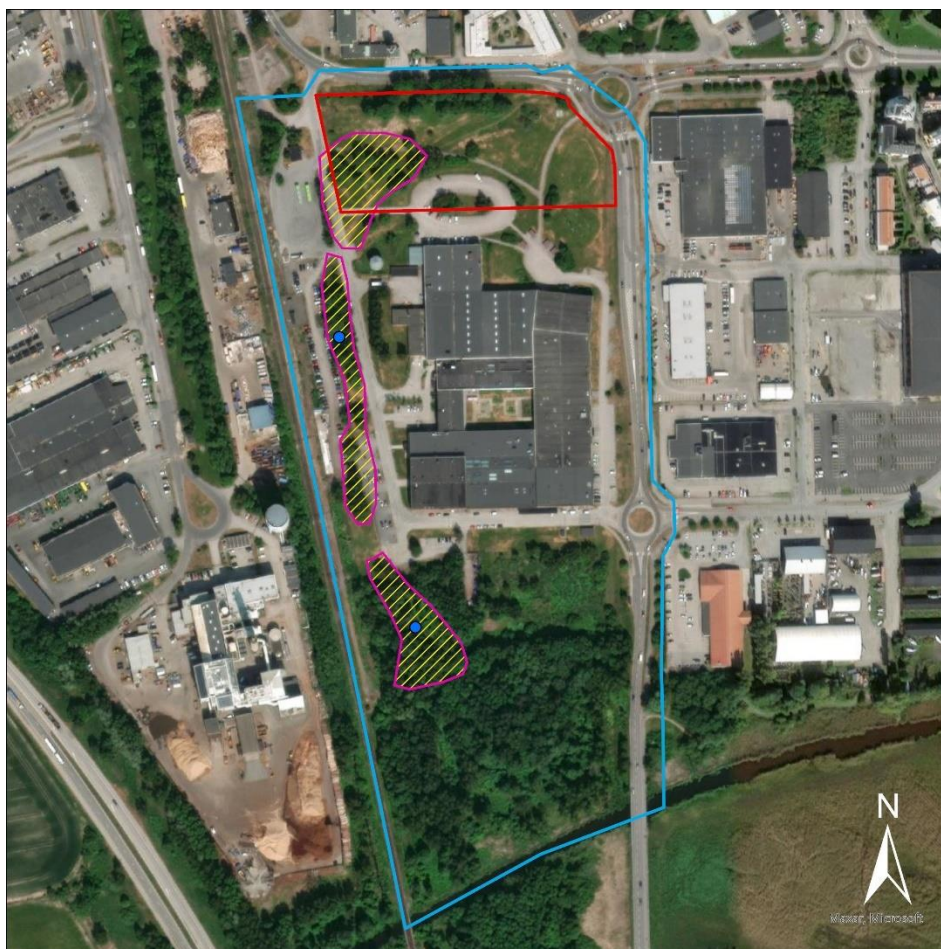
Figur 5. Fynd av fladdermusarter från artportalen mellan 2000–2024.

4.2.1 Resultat autoboxinventering och manuell inventering

Bedömningen är att inventeringsområdet som fladdermusmiljö är förhållandevis litet och till stor del omgärdat av bebyggelse, vägar, urbana miljöer och att det inte ensamt kan försörja en koloni med fladdermöss. Samtidigt finns det i söder förbindelse med andra grönområden ut mot kulturlandskapet med vatten, stort inslag av lövträd och parkliknande miljöer vilka kan vara artrika. Detta planområde utgör en mycket liten del av en större helhet. Hela planområdet är påverkad av belysning från omgivande vägar, gångvägar och bebyggelse, vilket

inte utgör optimala förutsättningar för fladdermöss, se rapport från Nattbakka natur.

Vid inventeringen med autoboxar noterades arterna dvärgpipistrell (LC - livskraftig), nordfladdermus (NT- Nära hotad) samt större brunfladdermus (LC - livskraftig). Alla de noterade arterna är relativt vanliga i Sverige med stor utbredning i landet. Det gäller även nordfladdermus som är klassad som NT enligt Rödlistan. Eftersök av kolonier gjordes under den manuella nattinventeringen men inga indikationer på att det finns en fladdermuskoloni inom inventeringsområdet gjordes.

- Projektområde
- Ytor fladdermöss
- Inventeringsområde
- Fladdermus autobox-placering

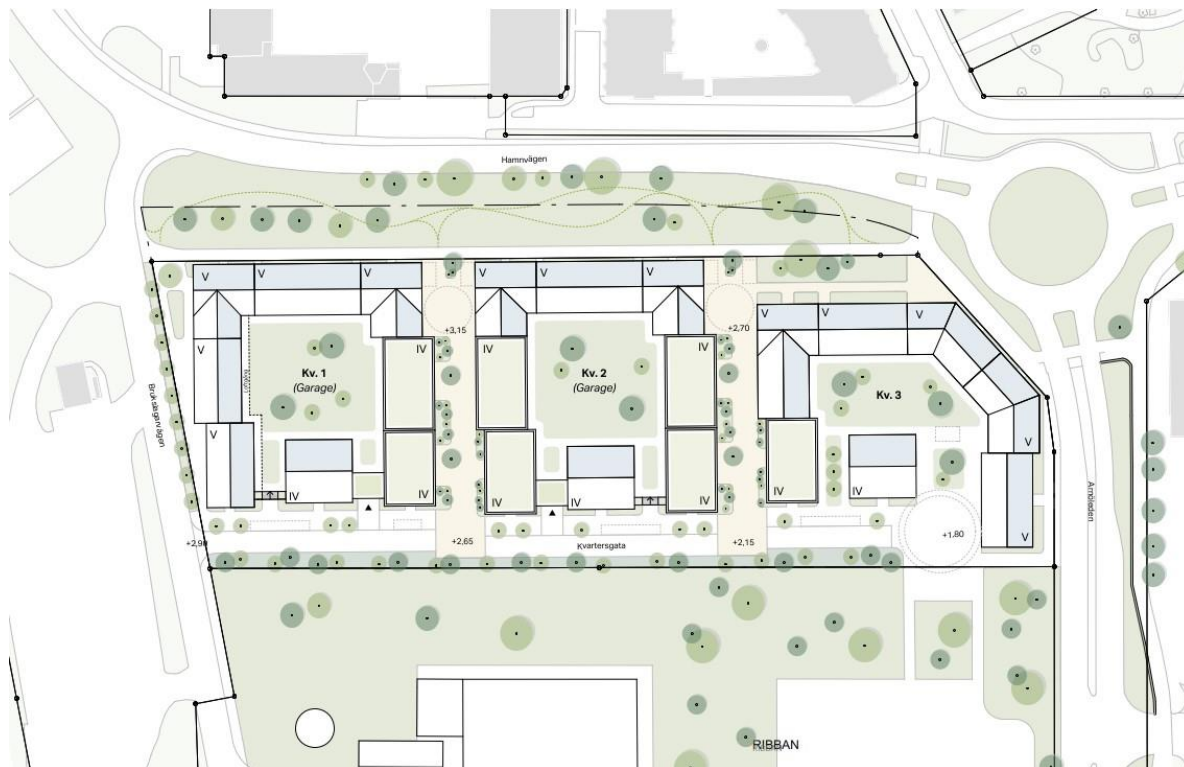

Figur 6. Placering av autoboxar samt ytor där fladdermöss påträffades under inventeringen.

5 Påverkan

I planområdet planeras tre kvarter med nya huskroppar. Påverkan på fåglar och fladdermöss som är rörliga kan ske med intrång, barriärer, buller eller förlust av livsmiljöer eller viloplats. Inom planområdet där byggnaderna ska stå kommer träd och buskar samt grönytor att tas bort. Samtidigt sparas gräsmattan med

träd och buskar ut mot Hamnvägen och den nyplanterad allén. Träd och buskar mellan de nya byggnaderna och den stora tegelbyggnaden kommer också att sparas. En viss nyplantering av träd och buskar kommer att ske inom och mellan de nya byggnaderna. Den viktigaste fladdermusbiotopen för födosökning ligger i anslutningen till Kilaån och långt utanför planområdet.

Figur 7. Illustrationsplan för de nya planerade byggnaderna.

6 Påverkan på fåglar och fladdermöss

Påverkan på de arter som rör sig över stora områden, som fåglar och fladdermöss, sker oftast genom intrång, fragmentering samt förlust av livsmiljöer, försvagade spridningsvägar och barriäreffekter. I det aktuella planområdet bedöms påverkan på fåglar ske i form av minskning av yta för födosökning och för enstaka fåglar häckningsmiljö. För förekommande fladdermusarter bedöms påverkan utgöras av minskad födosökningsmiljö. Området har inga kända hålträd varpå inga potentiella koloni- eller viloplatsar identifierats och bedöms därav heller inte påverkas.

6.1 Bedömning av påverkan på fåglar

Åtta arter som omfattas av § 4 i artskyddsförordningen, har i ett första steg bedömts riskera att kunna påverkas av projektet. Syftet med detta avsnitt är att bedöma påverkan för varje art.

6.1.1 Grönfink

Grönfink (*Chloris chloris*) förekommer i större delen av Sverige och häckar i skogsbryn, enbackar, buskmarker, parker och trädgårdar. Det skålformiga boet placeras i träd, buskar eller häckar, ofta i granar och enar, men även i lövträd.

Arten har inte varit rödlistad tidigare, men på grund av en mycket kraftig minskning under de senaste 10 åren är den nu rödlistad som starkt hotad (EN). Denna mycket kraftiga minskning är orsakad av en sjukdom som drabbat arten. Minskningen har uppgått till 60 procent under de senaste 10 åren. (SLU Artdatabanken, 2024d)

Grönfink kan tänkas häcka i buskskikt i dessa typer av miljöer inom och i anslutning till planområdet. Miljöer som skulle kunna utgöra lämplig häckningsbiotop för grönfink kommer att exploateras. Bedömningen är att denna förlust inte är av sådan grad att det påverkar arten på ett betydande sätt då stor mängd lämpliga biotoper finns kvar. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten, förutsatt att avverkning sker utanför häckningstid.

Avverkning av träd och buskar under häckningstid kan riskera att fåglar dödas och blir störda under häckning.

Skyddsåtgärd krävs för att inte utlösa förbud enligt punkt 1 & 2 paragrafen. Avverkning under häckningstid kan innebära avsiktlig störning under häckningstid samt dödande av fåglar.

6.1.2 Björktrast

Björktrast häckar i skogar, ofta i anslutning till odlad mark, i parker och trädgårdar. Den förekommer i hela landet. En minskning av populationen, avseende antalet reproduktiva individer pågår, där minskningstakten har uppgått till cirka 17,5 procent under de senaste 15 åren. Under rödlistningen 2020 bedömdes att björktrasten är Nära hotad (NT). Minskningstakten för den svenska populationen bedöms vara nära gränsvärdet för Sårbar (VU). (SLU Artdatabanken, 2024e)

Björktrast kan tänkas häcka i trädskiktet inom och i anslutning till planområdet. Miljöer som skulle kunna utgöra lämplig häckningsbiotop för björktrast kommer att exploateras. Bedömningen är att denna förlust inte är av sådan grad att det påverkar arten på ett betydande sätt då stor mängd lämpliga biotoper finns kvar. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten.

Avverkning av träd och buskar under häckningstid kan riskera att fåglar dödas och blir störda under häckning.

Skyddsåtgärd krävs för att inte utlösa förbud enligt punkt 1 & 2 paragrafen. Avverkning under häckningstid kan innebära avsiktlig störning under häckningstid samt dödande av fåglar.

6.1.3 Vitkindad gås

Vitkindad gås häckar lokalt längs Sveriges kuster upp till Norrbotten, samt på enstaka platser i inlandet. Antalet reproduktiva individer skattas till cirka 5800. Beståndet ökade med 2500–3500 procent de senaste 30 åren men minskade därefter med 30–50 procent de senaste 12 åren. De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskraftig (LC). (SLU Artdatabanken, 2024f)

Vitkindad gås födosöker på gräsytor inom och i anslutning till planområdet. Dessa födosökningsmiljöer kommer att exploateras. Bedömningen är att denna

förlust inte är av sådan grad att det påverkar arten på ett betydande sätt då stor mängd lämpliga biotoper finns kvar, även lokalt i Nyköping. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten.

6.1.4 Fiskmås

Fiskmås häckar vid kuster och sjöar samt lokalt i samhällen och i jordbruksbygd, och är spridd över hela landet. Tidigare har arten bedömts som LC, men minskningstakten de senaste 18 åren medför att kriterierna för NT uppfylls. Minskningstakten har uppgått till cirka 16 procent under de senaste 18 åren. Enligt rödlistan 2020 ingår fiskmås i kategorin Nära hotad (NT). Minskningstakten för den svenska populationen bedöms vara nära gränsvärdet för Sårbar (VU). (SLU Artfakta, 2024g)

Fiskmås födosöker på gräsytor inom och i anslutning till planområdet. Dessa födosökningsmiljöer kommer att exploateras. Bedömningen är att denna förlust inte är av sådan grad att det påverkar arten på ett betydande sätt då stor mängd lämpliga biotoper finns kvar, även lokalt i Nyköping. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten.

6.1.5 Skratmås

Skratmås häckar vid sjöar, havsvikar och vattendrag samt på öar och skär vid kusten. Den är spridd över hela landet, men sällsynt i Lappland. Arten har bedömts som LC vid tidigare rödlistningstillfällen men minskningen, med en takt på cirka 25 procent, av antalet reproduktiva individer de senaste 24 åren medför att kriterierna för NT uppfylls. Arten har minskat kraftigt sedan 1980, men under senare år har minskningstakten bromsats upp. Bedömningen i rödlistan 2020 är Nära hotad (NT). Minskningstakten för den svenska populationen bedöms vara nära gränsvärdet för Sårbar (VU). (SLU Artdatabanken, 2024h)

Skratmås födosöker på gräsytor inom och i anslutning till planområdet. Dessa födosökningsmiljöer kommer att exploateras. Bedömningen är att denna förlust inte är av sådan grad att det påverkar arten på ett betydande sätt då stor mängd lämpliga biotoper finns kvar, även lokalt i Nyköping. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten.

6.1.6 Stare

Stare häckar huvudsakligen i anslutning till odlad mark och förekommer över större delen av landet. Arten har successivt minskat i antal under en mycket lång tid, på grund av en minskning av kvalitén på artens habitat och antalet reproduktiva individer. Minskningstakten har uppgått till 48 procent under de senaste 15 åren. Arten är i rödlistan 2020 bedömd Sårbar (VU). (SLU Artdatabanken, 2024i)

Stare födosöker på gräsytor inom och i anslutning till planområdet. Dessa födosökningsmiljöer kommer att exploateras. Bedömningen är att denna förlust inte är av sådan grad att det påverkar arten på ett betydande sätt då stor mängd lämpliga biotoper finns kvar, även lokalt i Nyköping. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten.

6.1.7 Strandskata

Strandskata häckar i större delen av landet, främst längs med kusten samt vid Sveriges största sjöar. Strandskata har minskat med 30–50 procent under de senaste 30 åren. Arten har bedömts som livskraftig-LC vid tidigare rödlistningstillfällen men minskningstakten, avseende antalet reproduktiva individer, de senaste 30 åren medför nu att kriterierna för VU blir uppfyllda. Antalet reproduktiva individer skattas till 16 000. Strandskatan tillhör rödlistningskategorin Nära hotad (NT). (SLU Artdatabanken, 2024j)

Strandskata födosöker på gräsytor inom och i anslutning till planområdet. Dessa födosökningsmiljöer kommer att exploateras. Bedömningen är att denna förlust inte är av sådan grad att det påverkar arten på ett betydande sätt då stor mängd lämpliga biotoper finns kvar, även lokalt i Nyköping. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten.

6.1.8 Gråkråka

Kråka av underarten gråkråka häckar i hela landet. Gråkråkan tillhör rödlistningskategorin Nära hotad (NT) (SLU Artdatabanken, 2020). De häckar parvis i öppen skogsmark, på bevuxna stränder, i dungar i jordbrukslandskapet samt inne i samhället, exempelvis i större parker (Svensson, 2022).

Gråkråka kan tänkas födosöka inom och i anslutning till planområdet. Dessa födosökningsmiljöer kommer att exploateras. Bedömningen är att denna förlust inte är av sådan grad att det påverkar arten på ett betydande sätt då stor mängd lämpliga biotoper finns kvar. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten.

6.1.9 Svart rödstjärt

Svart rödstjärt förekommer i södra Sverige upp till Dalsland, Närke och Gästrikland. De häckar sparsamt till sällsynt framför allt vid bebyggelse i städer och samhällen men även vid lantgårdar, stenbrott och grustag. Antalet reproduktiva individer skattas till 1 200. Beståndet har ökat med 5–45 procent de senaste 30 åren men har varit stabilt de senaste 10 åren. Arten är i rödlistan 2020 bedömd Nära hotad (NT). (SLU Artdatabanken, 2024k)

Svart rödstjärt kan tänkas häcka på taken i anslutning till planområdet. Arten födosöker på och kring industribyggnader samt på ruderatmarker vilket inte förekommer inom planområdet. Bedömningen är att byggnaderna inom det nya planområdet inte påverkar artens födosökning eller häckningsmiljö. Bedömningen är att kontinuerlig ekologisk funktion och gynnsam bevarandestatus bibehålls för arten.

6.1.10 Risk för förbud enligt 4§ 1–2 pp. samt 4 p.

Avverkning kommer att ske utanför fåglarnas häckningsperiod. Därav minimeras risken för dödande till obetydlig nivå. Inga bon kommer att förstöras eller störas till följd av att avverkning av träd kommer att ske utanför häckningstid.

Störning kommer att ske till följd av förlust av livsmiljöer och mindre ytor av födosökningsmiljöer. Motsvarande ytor med öppna gräsytor och buskar samt träd finns i närheten till planområdet, Detta gör att kontinuerlig ekologisk funktion för arternas livsmiljöer kan vidmakthållas.

6.2 Bedömning av påverkan på fladdermöss

Vid manuell inventering och inventering med autoboxar registrerades tre arter med relativt låg aktivitet, det vill säga få registreringar. Planområdet nyttjas således sparsamt och vid enstaka tillfällen av de tre fladdermusarterna och utgör således inte ett viktigt födosökningsområde för någon av arterna. En anledning är sannolikt att området är upplyst med flera gatlyktor samt ett antal vägar med kvällstrafik och närliggande upplysta bostäder. De viktigaste och mest produktiva insektsmiljöerna ligger långt söder ut i anslutning till Kilaån med angränsande sumpskogar och lövskogar. Inga kolonier påträffades inom planområdet eller inom det större inventeringsområdet. Inga hålträd inom planområdet som kan fungera som viloplats påträffades.

6.2.1 Dvärgpipistrell

Dvärgpipistrell är en av Sveriges mest utbredda fladdermusarter och förekommer mycket talrikt i Sydsverige. Arten förekommer från Skåne i söder till Örebro län, Västmanlands län, södra delarna av Värmlands län upp till södra delarna av Gävleborgs län. Den förekommer i gles barr- och lövskog, i brynmiljöer, parker, trädgårdar och vid sjöar och vattendrag. Alla fladdermöss i Sverige är insektsätare och beroende av god tillgång på nattaktiva insekter. Dvärgpipistrell förekommer i alla typer av glesare skogar men arten föredrar framför allt lövskog. Man hittar den i trädbärande beteshagar, i kantzoner mellan skog och odlingsmark, i närheten av vatten och i brynmiljöer. Här jagar den framför allt mygg och nattfjärilar. Den undviker stora sammanhängande öppna miljöer såsom åkrar och hyggen. (SLU Artdatabanken, 2024a). I Södermanlands län finns 413 fynd av arten och i Nyköpings kommun finns 120 fynd av arten enligt artportalen mellan åren 2000–2024.

Bedömningen är att en exploatering av området inte påverkar arten eller artens gynnsamma bevarandestatus eller den kontinuerliga ekologiska funktionen.

Det berörda planområdet utgör en mycket liten del av dvärgpipistrellens totala födosökningsområde och det viktigaste födosökningsområdet ligger i anslutning till Kilaån med stora lövskogar och sumpskogar runt ån.

6.2.2 Nordfladdermus

Nordfladdermus är Sveriges mest utbredda fladdermusart och en av våra vanligaste däggdjursarter. Dock finns det indikationer på att arten minskar på ett par lokaler i södra Sverige. Arten förekommer från Skåne i söder ända upp till fjällgränsen i norra Lappland. Under året utnyttjar fladdermössen många olika miljöer och ett effektivt bevarandearbete måste därför utgå från ett landskapsekologiskt perspektiv. Fladdermöss är dessutom rörliga och enskilda individer kan röra sig över stora områden. Enstaka fynd av en art behöver därför inte betyda att det finns värdefulla kvaliteter just där. Om det däremot finns kolonier, upprepade fynd eller högre tätheter av individer i ett område kan man utgå från att det håller hög kvalitet. I Södermanlands län finns 436 fynd av arten och i Nyköpings kommun finns 155 fynd av arten enligt artportalen mellan åren 2000–2024.

Bedömningen är att en exploatering av området inte påverkar arten, eller artens gynnsamma bevarandestatus eller den kontinuerliga ekologiska funktionen.

Det berörda området utgör en mycket liten del av nordfladdermusens totala födosökningsområde och det viktigaste födosökningsområdet ligger i anslutning till Kilaån med stora lövskogar och sumpskogar runt ån.

6.2.3 Större brunfladdermus

Större brunfladdermus är en vanlig fladdermusart i södra Sverige. Arten förekommer från Skåne i söder upp till södra Värmlands län, södra Dalarnas län och södra Gävleborgs län. Den rör sig över stora områden och jagar ofta i anslutning till sjöar. Grova lövträd används som koloniplats.

Under året utnyttjar fladdermössen många olika miljöer och ett effektivt bevarandearbete måste därför utgå från ett landskapsekologiskt perspektiv. Fladdermöss är dessutom rörliga och enskilda individer kan röra sig över stora områden. Enstaka fynd av en art behöver därför inte betyda att det finns värdefulla kvaliteter just där. Om det däremot finns kolonier, upprepade fynd eller högre tätheter av individer i ett område kan man utgå från att det håller hög kvalitet. I Södermanlands län finns 484 fynd av arten och i Nyköpings kommun finns 193 fynd av arten enligt artportalen mellan åren 2000–2024.

Bedömningen är att en exploatering av området inte påverkar de förekommande individerna eller artens gynnsamma bevarandestatus eller den kontinuerliga ekologiska funktionen.

Arten sågs endast flyga över och förbi planområdet och denna art rör sig över stora områden vid födosök. Om planområdet ingår i artens födosökningsområde eller viloplats utgör det endast en mycket liten del av artens totala födosökningsområde och att de kan hitta samma mängd föda på andra ställen.

7 Skyddsåtgärder

Nedan redogörs vilka skyddsåtgärder som bedöms nödvändiga för att inte förbud ska utlösas.

För att förhindra att ett fortplantningsområde eller viloplats påverkas på ett sätt som gör att förbud utlöses, kan förebyggande skyddsåtgärder vara lämpliga.

Åtgärderna ska säkra att den ekologiska funktionen upprätthålls kontinuerligt, detta innebär att den skyddade artens nyttjande av fortplantningsområdet och viloplatsen aldrig avbryts, det vill säga området är återställt eller i funktion när arten nästa gång behöver nyttja det.

Dessa åtgärder kan även ha karaktären av att aktivt förbättra eller sköta, fortplantningsområdet eller viloplatsen, till exempel genom att platsen utökas, restaureras eller nyskapas.

- Avverkning inom planområdet ska ske utanför häcknings- och koloniperiod (1 maj tom 30 juli).

8 Samlad bedömning

Fladdermöss

Swecos bedömning är att projektet är förenligt med artskyddsförordningen till följd av att det är ett mindre parkliknande område med gräsmattor som tas i

anspråk. Det finns inte träd med håligheter som kan vara potentiella koloniplatser eller övervintringsmiljöer och att detta planområde endast utgör en mycket liten del av ett större födosökningsområde för de olika fladdermusarterna som födosöker inom området. Det var en mycket låg aktivitet vid inventeringen, både vid autoboxarna och den manuella inventeringen. Inga hålträd med kolonier är påträffade inom planområdet. Den största aktiviteten av fladdermöss finns i lövskogen mot Kilaån där den riktigt stora insektsproduktionen sker.

Fåglar

Swecos bedömning är att projektet är förenligt med artskyddsförordningen till följd av att det är ett mindre parkliknande område som tas i anspråk och att liknande livsmiljöer och häckningsbiotoper finns kvar i närheten.

9 Referenser

- Naturvårdsverket. (2009). *Handbok för artskyddsförordningen, Del 1 - fridlysning och dispenser*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/globalassets/media/publikationer-pdf/0100/978-91-620-0160-5.pdf>
- SLU Artdatabanken. (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. Hämtat från <https://www.artdatabanken.se/globalassets/ew/subw/artd/6-publikationer/31.-rodlista-2020/rodlista-2020.pdf>
- SLU Artdatabanken. (2024a). *Dvärgpipistrell Pipistrellus pygmaeus*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/205995/information>
- SLU Artdatabanken. (2024b). *Nordfladdermus Eptesicus nilssonii*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/205998/information>
- SLU Artdatabanken. (2024c). *Större brunfladdermus*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/100092/information>
- SLU Artdatabanken. (2024d). *Grönfink Chlois chloris*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/103042/information>
- SLU Artdatabanken. (2024e). *Björktrast Turdus pilaris*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/102999/information>
- SLU Artdatabanken. (2024f). *Vitkindad gås Branta Leucopsis*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/100019/information>
- SLU Artdatabanken. (2024h). *Skrattmåsk Chroicocephalus ridibundus*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/102963/information>
- SLU Artdatabanken. (2024i). *Stare Sturnus vulgaris*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/103037/information>
- SLU Artdatabanken. (2024j). *Strandskata Haematopus ostralegus*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/102950/information>
- SLU Artfakta. (2024g). *Fiskmåsk Larus canus*. Hämtat från Artfakta: <https://artfakta.se/taxa/102964/information>
- Svensson, L. (2022). *Fågelguiden - Europas och medelhavsområdets fåglar i fält*. Bonnier fakta.
- Sweco. (2022). *Naturvårdsinventering - Samt kompletterande fågel och fladdermusinventering, Detaljplan för Ribban 5, 6 och 7*.

